

SISUKORD

1. Sissejuhatus. Milleks koolile väärtusarendus ja selle analüüs?	7
1.1. Uurimisküsimuse tähtsus ja analüüsi eeltingimused	13
1.2. Analüüsimetoodika piirangud	15
2. Millest alustada?	16
2.1. Analüüsi võimalikud kategooriad;	
abiks uurimisküsimuse püstitamisel	17
2.1.1. Esimene kategooria: sidusgrupid/sihtgrupid ja võtmeisikud	18
2.1.2. Ajas ja ruumis määratletavad analüüsi kategooriad	21
2.1.3. Väärtusarendust otseselt mõjutavate tegevuste analüüs	22
3. Koolikeskkonna ja koolikultuuri analüüsi meetodid	26
3.1. Etnograafiline meetod	26
3.2. (Salvestatud) vaatlus	31
3.2.1. Tunnivaatlus (nii salvestatud kui ka	
vaatlusprotokolli abil jäädvustatud)	34
3.2.1.1. Tunnivaatluseks kogutud materjali analüüs	37
3.2.1.2. Tunnivaatluse kui meetodiga seotud	
ohtudest ja piirangutest	40
3.2.2. Vahetund	42
3.2.3. Rituaalid ja rituaalidega seotud sündmused	44
3.2.4. Vaatleja	46
3.3. Standardiseeritud ja standardiseerimata küsitlus	47
3.4. Grupiintervjuu	53
4. Analüüsiks vajaliku ressursi planeerimine;	
tõlgendamispiiride teadvustamine	57
5. Õpetaja kui väärtusarenduse võtmeisik	59
5.1. Õpetaja eneseanalüüsi allikad	60
5.2. Õpetaja roll väärtusarenduses klassijuhatajana	62
5.2.1. Õpilaste ja vanemate väärtused	64
5.3. Kes ja mil viisil analüüsib õpetajat ja tema tegevust?	65
6. Juhtimise ja juhi analüüs väärtusarenduse aspektist	67
7. Kokkuvõte	70
LISA 1 Mõningate mõistete seletused	72
LISA 2 „Väärtuste mäng“	76